

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích  
Teologická fakulta  
Katedra pedagogiky

## Bakalářská práce

PO STOPÁCH UMĚNÍ S VLADIMÍREM FRANZEM

Vedoucí práce: Mgr. Karel Ochozka

Autor práce: Magdaléna Nováková

Studijní obor: Pedagogika Volného času

Ročník: 3.

2010

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

1. března 2010

Děkuji vedoucímu diplomové/bakalářské práce Mgr. Karlu Ochozkovi  
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

## OBSAH

|  |           |
|--|-----------|
| ÚVOD.....  | 7         |
| <b>1 ŽIVOTOPIS .....</b>   | <b>8</b>  |
| 1.1 Tetování.....  | 11        |
| <b>2 LIBEREC 2007 FESTIVAL BOHEMIA CANTAT.....</b>                   | <b>13</b> |
| <b>3 HUDBA.....</b>  | <b>17</b> |
| 3.1 Ludus Danielis oratorium, opera.....                             | 21        |
| 3.2. Tractatus Pacis.....  | 22        |
| 3.3 Zlatovláska, balet na námět stejnojmenné pohádky K.J.Erbena..... | 23        |
| <b>4 PEDAGOGICKÁ DRÁHA VLADIMÍRA FRANZE.....</b>                     | <b>25</b> |
| <b>5 OBRAZY.....</b>   | <b>28</b> |
| <b>6 PŘÍNOS VLADIMÍRA FRAZE.....</b>                                 | <b>30</b> |
| ZÁVĚR.....   | 32        |
| Seznam literatury.....   | 32        |
| Seznam příloh .....  | 34        |
| Přílohy .....  | 35        |
| Abstrakt.....  | 48        |
| Abstract.....  | 49        |

## Úvod

Už název bakalářské práce „Po stopách umění s Vladimírem Franzem“ napovídá, že se tato práce bude zabývat soudobým českým umělcem, jeho filozofií a přístupem k umění samotnému. Rozebírám zde několik málo hudebních děl a hlavně festival, na kterém jsem měla tu čest potkat se s Vladimírem osobně.

Záměrem práce je představit Vladimíra Franze. Když jsem mluvila o své bakalářské práci a řekla jsem svým známým, o kom píši, každý se mě tázal, kdo že ten pán vlastně je? A já, abych jim osvětlila situaci, zvolila jsem tu nejjednodušší pomůcku k jeho představení. „To je ten potetovaný hudebník, profesor na DAMU. V té chvíli každý jako by si vzpomněl. Nemám v úmyslu soudit Vladimíra Franze podle vzhledu, protože vím, že to není to hlavní v jeho osobitém životě.

Vladimír je především velkým skladatelem, hudebníkem, malířem a filozofem naší doby. Žije tak trochu v utajení před světem, nerad poskytuje rozhovory ohledně svého osobního života a raději se zaměřuje na umění.

Jeho dcera mi na něj sehnala telefonní kontakt, ale zároveň mě varovala, abych mu nekladla hloupé otázky, protože by se snadno mohlo stát, že mi telefon zavěsí. Z toho vyplývá, že tento muž, nemá rád hloupost a neznalost. Když o něm chcete psát, nejdřív si sežeňte všechny dostupné informace a pak se s ním teprve začněte bavit.

Život Vladimíra Franze je velmi zajímavý, nejen tím, že muž jeho formátu neměl až do doby, kdy se stal profesorem na DAMU, zrovna velké sebevědomí. Byl vždy raději spíše neviditelným, čemuž nasvědčuje i to, že když měl vystupovat jako klavírista, byl raději schován i s pianem za oponou.

Z hlediska rozdělení do kapitol se práce člení na Životopis, který velmi zkratkovitě popisuje, jak se Vladimír stal hudebníkem, dramatikem a malířem. Také jeho rodinu a dětství. A v neposledním jeho velké úspěchy v dnešní době. Nemohla jsem se nezmínit o jeho tetování. Přestože o něm Vladimír nerad mluví,

je důležitou součástí jeho života, má smysl pro jeho identitu. V příloze jsou přiloženy fotky před a po tetování obličeje. Které nejvíce zasáhlo do jeho života.

Další kapitola se věnuje Libereckému festivalu Bohemia Cantat, který se koná každoročně a kterého se Vladimír aktivně účastnil v ateliéru Romana Válka v roce 2007. Zde jsem chtěla začlenit své pocity ze setkání s umělcem. Zmiňuji se zde o průběhu části festivalu, o pocitech účastníků a hlavně o Vladimírovi.

Hudba je následující a také největší oddíl mé práce, zde jsem se věnovala rozboru děl, každé pokud možno jiného žánru (opera, balet, scénické oratorium). Nejprve jsem však uvedla, jak vidí muziku Vladimír Franz, jak posuzuje naši hudební scénu, jaké hudebníky uznává, proč nemůže poslouchat pop a rock a z jakého důvodu vlastně skládá tak netradiční, téměř operní hudbu podloženou biblickými motivy, nebo motivy našich lidových písní, v téhle moderní době Rapu, SKA a dalších.

Pedagogická dráha Vladimíra France, kapitola o dramaturgii DAMU, o jeho žácích. Také se zde objevuje poznatek, jak se stal z neurotického Vladimíra, který si žije ve svém vlastním světě a vyjadřuje se pomocí výlevu pro nás obyčejné smrtelníky nesmyslných myšlenkových pochodů, vážený profesor a řečník.

Malba, kterou se Vladimír zabývá od mládí stejně tak jako hudbou, je další důležitou kapitolou, jeho abstraktní umění se špetkou humoru je naprosto jedinečné. Mě osobně zaujal obraz Jahody-Ježíš-Houby, který si můžeme prohlédnout v příloze. Jak vůbec někdo může kombinovat něco tak jiného? To je právě Vladimírův kumšt, dát dohromady něco, co spolu zdánlivě vůbec nesouvisí. Kdybychom měli rozebírat obraz po obraze, popsali bychom mnoho stran, takže zde najdeme jen částičky z obrovské mozaiky jeho díla.

Poslední kapitolou je přínos Vladimíra France.

## 1 Životopis

Vladimír Franz narozen 25.5.1959 v Praze, hudební skladatel, malíř, v roce 1982 absolvoval právnickou fakultu Univerzity Karlovy.

Přednáší na divadelní fakultě AMU, na které pracuje jako vedoucí Kabinetu scénické hudby. Má titul profesora dramatického umění. Zaměřuje se na scénickou a filmovou hudbu, dosavadním vrcholem jeho hudební tvorby jsou opery *Ludus Danielis* a *Válka s mloky*, 1. symfonie nazvaná *Písně o samotách* a hudba k baletu *Zlatovláska*.

Je šestinásobným držitelem ceny Alfréda Radoka (výroční cena za umělecké výkony v rámci českého divadla, udělovaná na základě hlasování kritiků 1998, 2000, 2002, 2005, 2006 a 2007), z tohoto hlediska je dlouhodobě nejúspěšnějším skladatelem scénické hudby u nás. A také Ceny Divadelních novin (2001). Zúčastnil se desítek skupinových i samostatných výstav v Čechách i v zahraničí.

Z prvního manželství má dceru Kristýnu, momentálně žije s fotografkou Idou Saudkovou.

Sám Vladimír se považuje za cnotného člověka s drobnými neřestmi. Matka, dříve zdravotní sestra, byla v domácnosti, otec pracoval jako vedoucí projektant Tesly, Vladimír byl jedináčkem. Bydleli na Malé Straně od jeho dvou let, poté se odstěhovali na Smíchov. V této čtvrti bydlí Vladimír Franz se svou partnerkou dodnes.<sup>1</sup> *"Smíchov končil nádražím a zlíčovským lihovarem, v Lahovicích byly louky a tůně, kde se dalo koupat, Jinonice byly daleko za Prahou a jezdilo se tam na výlety, u pivovaru jezdily koňské povozy se sudy piva,"*<sup>2</sup> tak vzpomíná na Prahu první poloviny šedesátých let.

Kde se v životě Vladimíra Franze vzala múzická orientace? Předkové z matčiny strany se věnovali tradičnímu barvení hraček, otec se také hudbou

---

<sup>1</sup> Srov. Solitér Vladimír Franz [online]. Praha.

<sup>2</sup> Tamtéž

přímo nezabýval, přesto však byla nedílnou součástí jejich rodinného života. Velkou roli zde sehráli moravští prarodiče. Obklopen obrazy Alfonse Muchy a Vlastimila Hofmana těšil se, až po obědě zahrajou první tóny z gramofonu, poslouchala se vážná hudba Dvořák, Schubert, Mahler. Když nadešel večer, dědeček odešel na toaletu, kde si, aby nerušil ostatní, přehrával na violoncello či na housle Bachovy suity.

S vážnou hudbou přicházel do kontaktu již od útlého dětství. První skladba vznikla naprostou náhodou ve druhé třídě, když paní učitelka, přinesla dětem text, který měly zhudebnit, už v té době vytvářel tak krkolomné kreace, že nebylo možno si jich nevšimnout. Jeho kompozice paní učitelku nadchla.<sup>3</sup>

Dále pak následovala lidová škola umění, kde se však úspěch nekonal. „*Dostali jsme za úkol intonovat jednotlivé tóny a já si myslel, že tóny tvoří solmizační řada do-re-mi-fa-so-la-si-do. Tak jsem zazpíval jeden tón do. Náhle přišel další tón a já nevěděl, které solmizační slabice odpovídá. Z toho moji pedagogové usoudili, že jsem patrně dementní a nemám hudební sluch.*“<sup>4</sup>

Poté ještě dostal profesorku klavíru, která nebohým dětem za každou chybu přirazila ruce víkem od piana, což jeho jemným nervům zrovna nepřidalo. Z lidové školy umění byl tedy vrácen rodičům jako amuzikální.

Přesto vše ve svých osmi letech skládá několik prvních polek jako odezvu na Bedřicha Smetu, kterého často poslouchal u svých prarodičů. Další skladby vznikaly v půlročním rozmezí a žánrově se od polek přesunuly k romancím a etudám.<sup>5</sup>

Od deseti let se intenzivně věnuje malířské tvorbě. „*Škoda jen, že ty mílové kroky, které jsem učinil mezi desátým a patnáctým rokem věku, jsem pak již dále nečinil. To bych byl technicky na úrovni takového Rubense.*“<sup>6</sup>

Jeho vzpomínky na osmašedesátý, v této době bylo Vladimírovi devět let. Jako nenápadný introvertní chlapec vnímal politickou situaci velmi intenzivně. Srpen 68 prožíval na Smíchově. „*Před Tatrovkou stály tanky a mířily děly přímo*

---

<sup>3</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 18.

<sup>4</sup> Tamtéž, s. 18.

<sup>5</sup> Srov. Tamtéž, s. 17-19.

<sup>6</sup> Tamtéž, s. 17.



*na vjezd do fabriky, kde mlčky stál dav dělníků jak na nějakém proletářském obraze. Celé to předcházející období, které působilo nesmírně nadějně, dynamicky a svěže, bylo najednou to tam."*<sup>7</sup>

Ve třinácti letech znovu nastoupil na lidovou školu umění, tentokrát na kontrabas. Lidé, kteří ho před pár lety ze školy odepsali, ho teď doporučovali na konzervatoř, to však z pubertální umíněnosti odmítl a zamířil na gymnázium.<sup>8</sup>

Po dokončení gymnázia zamířil i přes své umělecké cítění na Právnickou fakultu Univerzity Karlovy *"Obory jako kunsthistorie se neotvíraly a rodiče tlačili, abych dělal něco praktického. Vydržel jsem na právech v klidu, vždycky se dalo na zkoušky naučit během jednoho týdne."*<sup>9</sup>

A v tomto naprosto neuměleckém studijním prostředí zakládá spolu se svými spolužáky divadelní soubor Kytka, na kterém se podílel sociolog Jan Kosek nebo Jiří Srstka, pozdější ředitel Národního divadla. Uvedli jakousi neoklasicistní parodii na operu s názvem Opera ještě nezemřela. Toto dílo mělo nečekaný úspěch a proto se Vladimír s Kosekem rozhodli napsat další kus, tentokrát to byl muzikál o lidojedech s názvem Jídelní lístek. Ve spolupráci s Janem Kosekem vznikla i třetí hra Tajemný listonoš. Se svým autorstvím nezháležel ani Jiří Srstka a vytvořil hru Harudel, ve které zaznělo 12 Vladimírem Franzem zhudebněných básní Františka Gellnera.<sup>10</sup>

*Divadlo nám pomáhalo přežít a proplout šedivou dobou. Některé věci jsme teď po třiceti letech oprášili a zrekonstruovali. Bylo to trochu tristní, jakási bouře v domově důchodců, ale jinak dobrý."*<sup>11</sup>

Během vysokoškolských studií se věnuje dějinám hudby, výtvarného umění, hudební teorii a také praktické technice malby.<sup>12</sup>

V osmdesátých letech prochází Vladimír Franz různými druhy dělnických profesí od propagace medicínských knih až po vychovatele na středním učilišti

---

<sup>7</sup> Solitér Vladimír Franz [online]. Praha

<sup>8</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 19.

<sup>9</sup> Solitér Vladimír Franz [online]. Praha

<sup>10</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 27.

<sup>11</sup> Solitér Vladimír Franz [online]. Praha

<sup>12</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 30.

spojů, kde se nejvíce věnoval rozvoji dramatického kroužku, jímž prošli někteří známí jedinci – například Klára Pollertová-Trojanová.<sup>13</sup>

V roce 1988 se Vladimírovi a jeho ženě Markétě narodila dcera Kristýna. V té době Vladimír působil v Mostě, kde získal angažmá v tamějším divadle. Po třech letech v Mostě se vrátil do Prahy.<sup>14</sup>

Těsně před revolucí vznikla dvě díla, která zrcadlila přicházející změny. První byla hudba k představení *Hodina mezi psem a vlkem* a druhé *Ludus Danielis*, oratorium na téma svědomí mocných.<sup>15</sup>

Počátkem devadesátých let začíná Vladimír Franz přednášet na DAMU. Také pracuje na své první symfonii. „*Symfonie je stejné penzum práce, jako natočit hollywoodský velkofilm anebo udělat bronzovou sochu svatého Václava. Když jsem psal první symfonii, chtěl jsem napsat pětadvacet minut hudby a nakonec to má přes hodinu.*“<sup>16</sup>

O svém soukromém životě mluví a píše Vladimír Franz velmi nerad. Nesnáší dotazy na své tetování. S manželkou Idou Saudkovou, bývalou snachou Jana Saudka žije již osm let.<sup>17</sup>

Rok 2009 byl pro Vladimíra ve znamení pro něho nepříjemného životního jubilea (50 let). Při této příležitosti připravil výstavu v Nosticově paláci v Praze, dále pak výstavu v Karlových Varech, která byla součástí Mezinárodního filmového festivalu.<sup>18</sup>

„*Život je blbě krátký, lidi kteří to oslavují, jsou mi krajně podezřelí, nevím, proč bych měl slavit první krok do hrobu. To už si rovnou můžu postavit stan u hřbitova.*“<sup>19</sup>

V hudbě začíná pracovat na svém druhém baletu *Braunovi sochy*, inspirovaném sochařským cyklem Matyáše Bernarda Brauna v Kuksu u Dvora Králové<sup>20</sup>

---

<sup>13</sup> Srov. Solitér Vladimír Franz [online]. Praha

<sup>14</sup> Srov. Tamtéž

<sup>15</sup> Srov. Tamtéž

<sup>16</sup> Tamtéž

<sup>17</sup> Srov. Tamtéž

<sup>18</sup> Srov. Tamtéž

<sup>19</sup> Tamtéž

<sup>20</sup> Srov. Tamtéž

## 1.1 O tetování

V prvopočátcích mělo tetování převážně vizuální a identifikační funkci, ale také funkci očistnou. Je to snaha o jakési splynutí s vnější přírodou.

O svém tetování mluví Vladimír velmi nerad, ve všech rozhovorech se těmito otázkám vyhýbá a snaží se dát najevo, že je to jeho soukromá věc. Je to jakási intimní záležitost. Fascinovalo ho již odmalička, stejně jako opera, když uviděl na pláži potetovaného muže, sledoval ho bez přestání několik set metrů.

Rozhodl se nechat se potetovat nejen proto, že mu to připadá hezké, ale zároveň považuje tetování za jakýsi druh sebeironie, pomstu tělu za jeho smrtelnost a nedokonalost.<sup>21</sup>

První kórku si nechal udělat na gymnáziu, byl to štír na levém předloktí. Časem přibývaly další, daleko propracovanější motivy: portrét Bohuslava Martinů, fragment Dürerova obrazu, Kristus, boží oko... Jeho tělo se plnilo obrazy. Nejpodstatnější změnou bylo tetování obličeje, s nímž přišel poté, co všechny kolem sebe uklidňoval, že nic takového nemá v plánu. Tímto krokem nastala vizuální změna identity, s níž vzrostlo i jeho sebevědomí. Motivы volil intuitivně bez jakéhokoliv ideového záměru.<sup>22</sup>

---

<sup>21</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 173.

<sup>22</sup> Srov. KŘIVÁNKOVÁ, D. *Fyzická katedrála*. s. 56-62.

## 2 Liberec 2007 festival Bohemia Cantat

Zaměřila jsem se na festival Bohemia Cantat, protože má mnoho společného s pedagogikou volného času. Je to jakási forma volnočasové aktivity, pro užší okruh lidí zabývající se hudbou. Měla jsem možnost zúčastnit se této akce v roce 2007 a setkat se zde s Vladimírem Franzem osobně. A proto zde chci popsat své pocity, všechny klady i záporny, které jsou samozřejmě čistě subjektivní.

Bohemia Cantat – nesoutěžní festival sborového zpěvu pro jednotlivce, popřípadě i celé sbory. Účastníci se přihlašují do jednotlivých ateliérů podle svého hudebního zaměření (stará hudba, česká klasická a moderní sborová tvorba, jazz a populární melodie, spirituály a gospelsy ...) Každý ateliér pak nastuduje pod vedením zkušeného sbormistra krátký program.

Vyvrcholením festivalu je veřejný koncert jednotlivých ateliérů a společný zpěv všech účastníků.<sup>23</sup>

Festival pořádá občanské sdružení Bohemia Cantat Liberec ve spolupráci s Uníí českých pěveckých sborů pod záštitou Libereckého kraje (záštitu nad festivalem převzal náměstek hejtmana pro kulturu Ing. Antonín Schäfer) a statutárního města Liberce (primátor Ing. Jiří Kittner) za finanční podpory Libereckého kraje, statutárního města Liberec a Ministerstva kultury.

Festivalu se účastní všechny věkové kategorie. V ateliéru, do kterého jsem se přihlásila já, byli převážně mladí lidé.

Jak se na Bohemia Cantat vlastně dostat? Každý se může přihlásit jako jednatlivec nebo celý sbor pomocí přihlášky, které jsou na internetových stránkách festivalu od začátku dubna, zde si každý vybere, do jakého ateliéru se chce zapsat a jaký hlas chce zpívat. Kapacita ateliérů bývá různá, většinou je to ale kolem sta účastníků, zaplnění ateliérů k otevření není nutné. V roce 2007, kdy se festivalu účastnil Vladimír Franz, bylo otevřeno šest ateliérů: Hudba barokních mistrů, Staroslověnské a pravoslavné zpěvy, Tvůrčí dílna Vladimíra Franze,

---

<sup>23</sup> Srov. *Bohemia Cantat Liberec* [online].

Miroslav Raichl: Roční rozmary, Spirituály a gospels, JAZZ. Každý ateliér má své vlastní manažery, na které každý účastník dostane telefonní číslo, kdyby se cokoliv dělo, tyto lidé se starají o bezpečnost a bezstarostnost účastníků během zkoušek.

Součástí přihlášky je také ubytování, které je během festivalu účastníkům poskytováno v budově internátu nebo v tělocvičně ZŠ Barvířská. Bližší informace jsou k dispozici na stránkách Bohemia Cantat. Pak už jen zaplatíte zápisné a můžete se těšit na neuvěřitelný zážitek.

V Liberci mé první kroky směřují do kulturního domu, kde probíhá registrace účastníků. Ke svému velkému překvapení zjišťuji, že manažerem našeho ateliéru je můj kamarád, což je velice příjemné ve zmeti všech těch cizích lidí.

Žádný zmatek, který jsem čekala, se zde nekoná, neboť organizátoři jsou dobře připraveni na velký nápor účastníků. Při zápisu obdržíme každý plátěnou tašku Bohemia Cantat, v které máme noty svého ateliéru, zpěvníček na společné zpívání, organizační pokyny a dárky od libereckého kraje a města Liberce (propagační letáky, propisku a kalendáře). Postupně dostáváme visačky se jmény v barvě svého ateliéru. Tato visačka je jakousi propustkou na celý festival. S ní má člověk přístup do všech prostorů, kde se festival koná.

Po registraci mě čeká cesta na internát. Tady proběhne další zapsání se, dostanu klíč od pokoje a ložní prádlo a jdu si odpočinout. Čeká mě ještě dlouhý den. Za nějakou dobu slyším hučení hlasů, celý internát je zaplněný zpívajícími lidmi, jsou tak energičtí a skvěle naladěni. Svou náladu přenášejí na všechny ostatní unavené lidi. Začínám se těšit, víc než je zdrávo.

Vybrala jsem si ateliér, který vedl dirigent Roman Válek. Tento ateliér byl nazván tvůrčím tzv. happykunst ateliérem, kde vše vzniká až na místě. Základními segmenty je témbrová hudba, která se bez zkoušení přímo improvizuje.<sup>24</sup>

Zahájení festivalu je v 18:30 v Domě kultury, který je téměř do posledního místa plný, každý má připravený svůj zpěvníček a čekáme, co se bude dít. Když na pódiu stane Libor Sládek (prezident festivalu), všichni v sále se najednou

---

<sup>24</sup> Srov. HÁJEK, M. Rozhovor s Vladimírem Franzem. *Cantus*. 13-16.

zvednou a začínají společně zpívat hymnu Bohemia Cantat, pomalu se k nim přidávám. Člověku to nahání až jakousi posvátnou hrůzu, když slyší zpívat tolik lidí najednou a navíc čtyřhlasně. Je to naprosto jedinečný zážitek. Následuje přivítání prezidenta a první společné rozezpívání s klavírním doprovodem.

Na konci prvního společného večera vystoupí host, David Eben, který se nás snaží seznámit se zpíváním a notovým zápisem gregoriánských chorálů. A během těch několika málo minut naučí téměř pět set lidí jednoduchý chorál. Poté již následuje přesun do jednotlivých ateliérů, které jsou rozmístěny po celém Liberci. Díky barevným visačkám se začnou dávat ateliéry dohromady již v Domě kultury a na zkoušku odcházejí společně. Mezi účastníky panuje velmi příjemná atmosféra, máme o čem mluvit, všichni jsou tu za stejným účelem.

První ateliérové zkoušky jsou vždy o prvním seznámení s notovými materiály. Noty nám rozdal náš sbormistr Roman Válek až v ateliéru. Novinový formát se spoustou not, ale také recitací a výkřiků. Poté následovalo přezkoušení zpěvu.

Druhý den začíná v 9:00 společným rozezpíváním všech ateliérů. Každé rozezpívání vede jiný sbormistr. I když účast není povinná, jsou zde vždy téměř všichni účastníci festivalu.

Od deseti hodin jsou ateliérové zkoušky. V našem ateliéru měl být přítomný Vladimír Franz, ale zatím ještě nedorazil a spolu s ním nedorazila ani závěrečná část oratoria.

Zkoušky byly náročné, ale panovala zde příjemná nálada. V poledne je přestávka na oběd a poté zase zkouška až do sedmnácti hodin. Večer následuje první koncert hostů festivalu. Poté společenský večer, letos s vystoupením historických tanců, soutěžemi ateliérů proti sobě i soutěžemi jednotlivců. Celý večer zde hraje kapela. Kolem půlnoci nás čekalo prvotřídní překvapení. Objevil se Vladimír Franz, který samozřejmě v okamžiku přitáhl pohledy všech přítomných. První setkání s ním bylo naprosto strhující alespoň z vizuální stránky.

Práce v ateliéru se samozřejmě kromě Válka účastnil i Franz, vznikla zde neuvěřitelná atmosféra a při závěrečném koncertě si sám Franz zahrál varhanní part. Liberec byl tak svědkem světové premiéry, která se vryje hlavě do myslí

ateliérových zpěváků jako nevšední zážitek spolupráce s velikány naší hudební scény.<sup>25</sup>

Franz chtěl původně na festivalu zhudebnit Jizerské elegie od Karla Tomana, protože festival se odehrává v Liberci a ten je velmi blízko Jizerských hor, ale pak dal přednost dramatictějšímu dílu, kde se mohli uplatnit různé druhy zpěvu. Vzal tedy inspiraci v knize Danielově a napsal oratorium, které dává prostor pro různorodé hudební ztvárnění.

Mládenci v peci ohnivé byli tedy vytvořeni v průběhu jednoho dne, těsně před festivalem. Ráno byl vybraný námět a večer hotové dílo. Během festivalu bylo ještě dopsáno závěrečné Amen.

Jedná-li se v Bohemia cantat o sborový zpěv, bude nás jistě zajímat postoj Vladimíra Franze ke sborům samotným. Hodnotí je kladně a říká: „*Sbor je pro mě mnohem homogennější a pochytatelnější tvar, než pytel blech, který se jmenuje orchestr.*“<sup>26</sup>

Kromě zpěvu dojde i na šepot, podupávání a údery holemi o zem. Přesně tak jak to požadoval Vladimír Franz ve svém oratoriu Mládenci v peci ohnivé. Je to skladba pro smíšený sbor, recitátora, bicí a varhany. Je komponována na biblický text a nalezneme v ní různé hudební prvky jako je sborová improvizace, aleatorika, imitační plochy, hymnický chorální vícehlas, práci s témbry a mnoho dalších.<sup>27</sup>

---

<sup>25</sup> Srov. HÁJEK, M. Rozhovor s Vladimírem Franzem. *Cantus*. s. 13-16.

<sup>26</sup> Tamtéž, s. 13-16

<sup>27</sup> Srov. Tamtéž, 13-16

### 3 Hudba

*„Kdybychom trvali na tom, že umění má být za každou cenu nové a jiné, tak bychom došli k tomu, že celé dějiny umění jsou plné bezmoci a stupidního eklekticismu. Protože všechno z něčeho vyrůstá, všechno na sebe navazuje. Nesmyslné také je hledat nové prvky do formální stavebnice. Je naprosto přirozené a logické čerpat z toho, co už tu někdy bylo.“<sup>28</sup>*

Jak jsme se již dozvěděli, Vladimír byl vychováván s láskou k opeře, která se mu stala vlastní obzvláště svou dramatickostí, proto i formy absolutní hudby vnímá především dramaticky.

Nejdůležitější v hudbě je okamžik navázání vztahu s divákem, který buď zafunguje a nebo nikoliv. V této chvíli dochází k propojení hudby a slova, což je základem celého divadla. Ve vážné hudbě se zajímá o témata přesahující do jiného žánru, o formy, které jsou zpracovatelné například úvahou či fejetonem. Hudba se prolíná s prožitkem, s okamžikem, ve kterém žijeme. Tak vznikla jako osobní protest proti situaci v 80. letech komorní kantáta Křik strašidel na text Jaroslava Seiferta. Později kantáta Tractus pacis na latinský text Mírové smlouvy Jiřího z Poděbrad, ten částečně předvídal spojení evropských zemí. Snažil se vytvořit společenství evropských panovníků, což byla jistě myšlenka průkopnická avšak neúspěšná. Vladimír svou nedůvěru vyjadřuje tragickým momentem kontrapunktické citace z Apokalypsy, ze Zjevení sv. Jana. Je to také upozornění, že přes všechnu snahu bychom neměli zapomínat na duchovní vývoj a zodpovědnost, bez které by tyto plány jistě brzy zkrachovaly, popřípadě se proměnily v bezduchou parodii na dané téma či dokonce v tragédii. V oratoriu Ludus Danielis, které se později vyvinulo v operu, je pozoruhodná úprava příběhu do hudební formy. Nejde o realistický pohled na dva příběhy z Danielovy knihy (epizoda s Boží rukou a králem Baltazarem a epizoda s králem Dáriem a jámou lvovou), ale o poučení. Ludus Danielis vznikl v roce 1989 jako předzvěst

---

<sup>28</sup> KŘIVÁNKOVÁ, D. Fyzická katedrála. *Reflex*. s. 56-62.



nastávajících událostí, jako obava a varování. Baltazar vládne zažitou formou, sem přichází Daniel a snaží se o změnu stereotypu, na nějž jsou všichni zvyklí, tím, že dělá vše naopak. Celkový výsledek je naprosto katastrofický. Poučení je v 1. Žalmu, který říká: „Blaze muži, jenž nežije, jak radí svévolníci.“<sup>29</sup>

Scénické oratorium jako nejoblíbenější hudební forma Vladimíra France. Oproti oratoriu hudebnímu - ve smyslu děl např. *G.F.Haendela* – je to znázornění dramatické a scénické. Důraz je kladen na vzájemnou proporčnost a vyváženost prvků divadelních (tj. dramatického textu a dramatické akce) s prvky hudebními. Tyto prvky mohou ale také fungovat jednotlivě a vcelku i samostatně, spolu se nepodbarvují, nemelodramatizují, jde spíše o vystihnutí názoru na jistý problém dvěma různými způsoby. Přibližování a vzdalování obou způsobů, stejně jako jejich propojenost, tvoří interní napětí, odlišnost a zároveň uzavřený celek tak, jako v symbolu jin-jang černá a bílá barva.<sup>30</sup>

Scénické oratorium tvoří velké části, rozsáhlými úseky samotné hudby a samotné dramatické akce. V tu chvíli dojde k posílení funkce dramatického času, jehož průtočnost stoupá, je-li smysluplně narušena plynulost času scénického. Kolem segmentů se hromadí napětí, podobně jako v proudu řeky se hromadí kolem balvanů.<sup>31</sup>

Prvopočátkem scénické hudby bylo mluvené slovo a hudba v naprosté rovnováze. Když se však tyto složky osamostatnily, došlo k přerozdělení jejich funkcí. Slovo, jakožto primární prvek, zaujalo v divadle hlavní postavení, hudba byla odkloněna do tanců a předeher.<sup>32</sup>

V době romantismu dochází k zliterárnění hudby, tento průběh dále pokračuje formou celovečerních melodramů Zdeňka Fibicha. Hudba vzniklá tímto způsobem, byla interpretována pouze živě, z čehož samozřejmě vyplývá, že nemohla být v představení nepřetržitě po celou dobu. Modernizací se rozvíjí

---

<sup>29</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 22.

<sup>30</sup> Srov. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Scénická hudba jako dramatická postava.

<sup>31</sup> Srov. Tamtéž.

<sup>32</sup> Srov. Tamtéž.

reprodukována hudby v divadle a především ve filmu. Tím dochází k degeneraci melodramatického principu.<sup>33</sup>

Dnešní doba je plná melodramatických scén, zažíváme je v restauracích, barech, obchodech, kam pohlédneme valí se na nás hudba. Její tóny by neměly být rušivým elementem, naopak měly by navozovat jen příjemnou podkreslující atmosféru. Člověk vyrůstající v této kultuře si ticho již téměř nedokáže představit. Hudba, použitá pouze jako kulisa, otupuje citový život lidí a jejich vnímání. Tito lidé pak podvědomě, aniž by tušili proč, melodrama vyhledávají.<sup>34</sup>

Příkladem za vše může být oblíbená telenovela Esmeralda. Při nesmyslných dialozích zaznívá naprosto nefunkční symfonická hudba, jenž má za úkol vymýtít divákovi z mozku veškeré myšlenky a tím ho vtáhnout do děje, jehož na první pohled zjevné nelogičnosti jsou pod směsí hudby skryty. Podobné postupy volil již Richard Wagner ovšem v naprosto jiné kvalitě. Tato hudba, což platí i o hudbě velkofilmové, se řídí principem: nosné téma na začátku, ve druhé třetině a na konci a zbytek vyplní hmota pracující na bázi "rychle", "pomalu", "napětí", "nebezpečí" a podobně. Za zakladatele takovéto hudby považujeme Wagnerův *Soumrak bohů*, Holstovy *Planety* (jmenovitě *Mars*), Pucciniho *Turandot*, volné věty symfonií Brucknera a Mahlera, mezihry v pozdních operách Rímského-Korsakova.<sup>35</sup>

Nás ale zajímá pravý opak, hudba která nepodmalovává, ale konkrétně vystihuje podstatu, hudba, jež je společníkem hercům, režisérovi, scénografovi, tedy hudba, která sama o sobě je dramatickou postavou.<sup>36</sup>

V inscenaci *Maryša* Franz používá sborový zpěv, z jehož tematiky vychází symfonická hudba. Použitím symfonických prostředků konce 19. století navozuje jakousi původnost secesních prvků. Tesklivost celku by měla být humorně kompenzována. Důležitý je tedy princip kontrastnosti.<sup>37</sup>

---

<sup>33</sup> Srov. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Scénická hudba jako dramatická postava.

<sup>34</sup> Srov. Tamtéž.

<sup>35</sup> Srov. Tamtéž.

<sup>36</sup> Srov. Tamtéž.

<sup>37</sup> Srov. Tamtéž.

Maryša, jedno z nejlepších českých dramát, mluví o dívce, která byla provdána proti své vůli. Ze zoufalství svého muže nakonec otráví. V napětí před koncem, kdy v hospodě probíhá tanec smrti, je z totožného materiálu vytvořena skladbička, jejíž pracovní název zní "Ježek s rejskem jdou na houby". Jistěže ve hře žádná zvířátka nevystupují, hudba je jen napsaná v tak lehkém tónu, že o to více pak vynikne kontrast s následným tancem smrti.<sup>38</sup>

Maryšin manžel, potom co vypije otrávenou kávu, odchází pracovat na pole. Scéna je proti scénáři naprosto neměnná a holá, zní pouze hudba a na pozadí scény se zdvihá stříbrně zářící prosvícené pole vytvořené z 80.000 nylonových vlasců, jako by pokryté jinovatkou. Na tomto poli leží schoulená černá postava otráveného manžela. Jakési pašije.<sup>39</sup>

Franz na tomto případě ukazuje že užité umění nemusí být nutně uměním méněcenným, nemusí být znehodnoceno na to, čím jsme ze všech stran zaplavováni, co ubíjí lidskou jedinečnost. Chtěl jsem názorně předvést, že při požitím více energie můžeme vrátit umění jeho základní mravní smysl, pomáhat nám přežít.<sup>40</sup>

Hudba je religiálním spirituálním nástrojem, to už objevili naši předkové, hudba je komunikace s něčím přesahujícím naší existenci, objevuje se odkudsi a zase mizí. „*Hudba může vlastně cokoliv!*“<sup>41</sup>

V novějších dějinách hudby se s hudbou religiální setkáváme u Claudia Monteverdiho, dalšími představiteli jsou Johan Sebastian Bach, Georg Friedrich Händel, dále nepochybně Wolfgang Amadeus Mozart a Ludwig van Beethoven. Směrodatnou postavou 20. století je Igor Stravinskij a Béla Bartók, který sbíral lidové písně v Maďarsku, Transylvánii, ale také na Balkáně a v Arábii. „*Bartók je pro mne katedrálovým oknem, představujícím na jedné straně přísný a pevný řád a na druhé straně propouštějící povrchem svých vitráží světlo. Bartók je vzácným spojením srdce a logiky.*“<sup>42</sup>

---

<sup>38</sup> Srov. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Scénická hudba jako dramatická postava.

<sup>39</sup> Srov. Tamtéž.

<sup>40</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 96.

<sup>41</sup> Tamtéž, s. 96.

<sup>42</sup> Tamtéž, s. 96.

### 3.1 Ludus Danielis oratorium, opera

Ludus Danielis je inspirováno středověkým hudebním dramatem z kláštera v Beauvais (12.-13. století) a zpracováním motivů z Knihy Danielovy Starého zákona. Dílo bylo psáno ještě v době totalitního režimu, kdy použít a uvést veřejně dílo s náboženskou tematikou a vyzněním pro tehdejší ideologii tak nepříznivým bez vazeb na státním dozorem vedené umělecké svazy a fondy, bylo téměř nemyslitelné. Nebyla tedy jiná šance než oratorium nastudovat tajně, vyvést ho na světlo pod záminkou hudby ke svatebnímu obřadu. To byla jediná možnost jak dílo uveřejnit aspoň pod hrstkou známých, kteří do celého procesu byli zasvěceni. A tak se uskutečnila 1.7.1989 v pražském kostele sv. Klimenta premiéra. Pořízena byla také první amatérská nahrávka díla. Důstojnějšího opakování se oratorium dočkalo hned o rok později ve stejném obsazení, při příležitosti pražskými školáky pořádané akce proti porušování lidských práv v Číně. Součástí akce bylo i přepracované oratorium Ludus Danielis. Při této příležitosti byla opět pořízena amatérská nahrávka díla. Na pořízení profesionální nahrávky bylo vynaloženo v pozdějších letech mnoha úsilí, avšak bezúspěšně. Mezi léty 1999 a 2000 přepracoval Vladimír Franz spolu s kolegou libretistou Rostislavem Křivánkem díky zakázce ostravského Národního divadlo oratorium na operu. Jako opera bylo dílo Ludus Danielis určeno k prvnímu předvedení v rámci festivalu Janáčkovy Hukvaldy 2000. Proti původnímu záměru však byla z organizačních důvodů premiéra opery odložena.<sup>43</sup>

Obsah děje: V Babylonu, tehdy obklíčeném Peršany a Médy, připravuje král Baltazar velkolepou hostinu, aby jeho myšlenky ubíhali jiným směrem než k nadcházející bitvě. Přeje si, aby mu bohové byli nakloněni, a proto nechává přinést posvátné nádoby judejců, uloupené v jeruzalémském chrámu. Užaslým účastníkům hostiny se pak zjevují prsty záhadné ruky písící na zed' neznámou šifru o třech slovech: Mene, Thechel, Phares. Pro tuto chvíli zůstává všem

---

<sup>43</sup> Srov. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Ludus Danielis.

význam poselství skryt. S vysvětlení přichází až zajatý judejec Daniel, který vysvětluje králi, že jde o Hospodinovu hrozbu za znesvěcení chrámu. Upozorňuje Baltazara, že jeho vláda již končí a království bude rozděleno.

Dochází k dobytí města vojsky krále Daria. Ten udělá z Daniela svého nejvyššího rádce. Ostatní rádci, kteří Danielovi závidí, chystají léčku a přesvědčí vládce, aby zákonem zakázal vzývat jiného Boha než je sám Darius. Daniel je samozřejmě proradnými rádci přistižen při modlitbách k Hospodinu a jeho trestem má být uvržení do jámy lvové. Daniel marně žádá Daria o záchranu. Ten se však od něho odvrací uvrhá ho mezi lvy. Žádá Daniel Hospodina, aby mu pomohl, ten ho vyslyší a přislíbí mu záchranu. Krále trápí zlé noční můry a výčitky svědomí. Uvědomuje si, že byl podveden a že vydal na smrt nevinného člověka. Když ráno přichází ke lví jámě, nachází zde Daniela živého a zdravého mezi hladovými šelmami. Darius ihned nechá uvrhnout mezi lvy zrádné rádce a pokloní se Danielovu Bohu, označí ho za jediného pravého a přikáže Babyloňanům modlit se k němu.<sup>44</sup>

Na konci díla zaznívá jako poselství Žalm: „neboť ti, kteří nežijí, jak radí svévolníci a nenastupují cestu hříšných, bývají pohřchu osamoceni, osočováni a nenáviděni.“<sup>45</sup>

### 3.2 Tractatus pacis

Dokument Jiříka z Poděbrad, ve kterém tento český král navrhuje spojit veškeré evropské národy do jakého si mírového společenství. Proč si Franz vybral právě toto téma. Listina byla vydána již před pět seti lety a snaha o mírovou unii dopadla naprostým fiaskem. Tento námět není příliš vábným tématem pro velký smíšený sbor, také jak zhudebnit právníký spis . A to právě Vladimíra na této práci lákalo. Tato práce je mnohem zajímavější z autorského hlediska než třeba

---

<sup>44</sup> Srov. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Ludus Danielis

<sup>45</sup> Srov. Tamtéž.

zhudebnění básně, protože ta už je autorem dokončena, je dovedena k dokonalosti a není na ní co vylepšovat.<sup>46</sup>

Tractatus pacis se hrála na při slavnostním vstupu do Evropské unie přesto, že jsou v ní úryvky z Apokalypsy. Ty sem Franz zařadil, aby ukázal, že žádná mírová smlouva nemá tu moc ochránit lidstvo před všemi katastrofami, tato moc je i přes snahu lidí ovládnout svět v rukou božích.<sup>47</sup>

Proč zrovna opera obzvláště pak v dnešní době?

*„Opera, hudebně-scénické dílo, v němž jsou dramatická předloha, vokální a instrumentální složka, scénický obraz, herecké a často i baletní umění spojeny ve společném účinku. Vznikla kolem 16. století z renesančního úsilí o oživení antického dramatu a jako reakce na předchozí polyfonní tvorbu. Hudební žánr, existující již čtyři staletí, prošel během svého vývoje v různých zemích nesčetnými proměnami a modifikacemi.“*<sup>48</sup>

### **3.3 Zlatovláska, balet na námět stejnojmenné pohádky K.J.Erbena**

*„Onehdy mi přešla přes cestu laň. A za ní druhá. A třetí - celé stádo. Zázrak se udál nakonec. Stádo vedl bílý jelen.“*<sup>49</sup>

Dostat pohádku do hudebního díla je asi stejně snadné jako potkat bílého jelena. Vladimír nikdy nechtěl pracovat s pohádkovým světem, protože byl dětem jaksi vzdálen z hlediska jejich pojmenovávání věcí pravými jmény. Pak ale potkal bílého jelena a vše se změnilo.

Jeho snaha nazývat věci jejich pravými jmény se vyplatila, děj byl vystavěn mezi ním a posluchači, bez ironických komentářů a bez přizpůsobení se dětem, to znamená žádné šišlání. Hlavní postavou je Jiřík, který se nebojí postavit se všem protivě, klasický souboj dobra zla, vždyť to je smyslem každé pohádky. Dle obsahu vznikají požadavky na prostředky. Počínaje jednoduchými

---

<sup>46</sup> Srov. Reflex interview III. *Reflex*. s. 39-45

<sup>47</sup> Srov. Reflex interview III. *Reflex*. s. 39-45

<sup>48</sup> Kolektiv autorů a konzultantů. *Ilustrovaná encyklopedi. : J-P.*

<sup>49</sup> FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Zlatovláska.

diatonickými popěvkami po složité polyfonické tvary. Balet je propleten charakteristickými motivy Jiříka, Zlatovlásky, Psa, Krkavců, Zlého krále, Hada, živé vody, smrti. V klíčových situacích vystupuje vypravěč, aby zhodnotil děj a nastínil jeho další linii.<sup>50</sup>

*„Balet, akademický tanec – staletým vývojem si vybudoval systém sloužící hlavně tanci jevištnímu a jeho vrcholné formě. Na tomto vývoji se podíleli zejména Italové, Francouzi a Rusové. Kořeny baletu jsou v lidových tancích 16. století. První ředitel Královské akademie (založena 1661) Ch. L. Beauchamps (1636-1719) stanovil pět základních tanečních pozic, 1680 vystoupily poprvé v ženských úlohách tanečnice. Za romantismu přestal být tanec přízemní, zrodila se virtuózní forma výskoků a piruet, vystužený střevíc umožnil tanec na špičkách. Balet jako samostatná umělecká forma se začal vyvíjet ve Francii během vlády Ludvíka XIV., jež byl velkým příznivcem tance. V této rané formě baletu byly jednotlivé scény divadelní hry prokládány tancem. V osmnáctém století došlo k popularizaci baletu, která vedla k rozpracování a vylepšení baletní techniky. V této době se balet stal rovnoprávnou dramatickou formou. Došlo také k prosazení pantomimy a k reformě pohybů, čímž se zlepšily možnosti vyjádřit příběh.“<sup>51</sup>*

Hudba k Zlatovlásce vznikala od ledna do dubna roku 2006. Každá scéna, každé prostředí má jinou atmosféru a skoro všechny postavy mají svůj hudební motiv. V představení se dotkneme různých žánrů, od zmíněných ohlasů kramářské či lidové písně, přes téměř muzikálová čísla (královská kuchyně) a vysloveně moderní pasáže (krkavci, les), až po motivy barokní ve scénách, kde máme co do činění s monarchou.

Balet pro děti. Balet Zlatovláska mohou dvě a půl hodiny sledovat tříleté děti a ani nedutají, stejně tak jako hudební odborníci, obě skupiny si přijdou na své. Povedla se věc, která je ve své podstatě klasická, s určitým přesahem, a navíc ještě nějakým způsobem česká.<sup>52</sup>

---

<sup>50</sup> Srov. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Zlatovláska.

<sup>51</sup> Kolektiv autorů a konzultantů. *Ilustrovaná encyklopedie. : Q-Ž.*

<sup>52</sup> Srov. STROUHALOVÁ, Š. Pop můžu skládat, ale poslouchat ne. *Lidové noviny* [online].

## 4 Pedagogická dráha Vladimíra Franze

Vyučuje dramaturgii, režii a herectví. U prvních dvou jmenovaných jsou jeho nároky velmi vysoké, protože tito lidé budou určovat celý myšlenkový charakter divadla. S herci je to jiné, jde hlavně o to rozvíjet jejich emocionální stránku. V herectví není důležité, aby byl člověk génius, možná, že je to spíše na škodu. K počátkům své pedagogické práce uvádí příklad „*Jako malý chlapeček jsem trávil léto u své tety na Vršíčku u Rokycan. Teta měla dvě ovce, které byly zcela tupé. Pojal jsem plán, že je polepším a zkultivuji, aby se mohly pást volně. Celé odpoledne jsem jim zpíval všechny národní písně, které jsem znal. Poté jsem ovce vypustil a našli je až třetí den někde za Plzní. A tak je to i s pedagogickou činností, kdo chce něco vstřebat, cestu si najde, v opačném případě je to marnost.*“<sup>53</sup>

Pod jeho pedagogickou taktovkou prošlo od devadesátých let mnoho známých osob, za všechny třeba Michaela Kuklová, Dana Morávková, Michal Novotný, Tomáš Krejčíř a mnoho dalších. K jeho nemalé nelibosti vystupují někteří jeho žáci v nekonečných telenovelách, reklamách a estrádách.<sup>54</sup>

Vladimír Franz byl jmenován profesorem AMU pro obor "dramatická umění – dramaturgie činoherního divadla" dne 5. října 2004 ve Velké aule Karolína, a to ke dni 15. října 2004. V rámci slavnostní ceremoniálu přednesl svoji variaci pro varhany.

S radostí konstatoval, že výsledky práce kabinetu scénické hudby v oblasti obecné úrovně celkového vzdělání posluchačů jsou zřejmé. Tento kabinet by měl být pro studenty zprostředkovatelem základního nástinu dějin hudby, spolu se způsoby hudebně-dramatického uvažování v obecně teoretické rovině. Svou působnost kabinet rozšiřuje také na FAMU - Vztah hudby a vizuality a FaVU - Hudebně výtvarná interakce. Dosažené poznatky Vladimír Franz zároveň

---

<sup>53</sup> Na slovíčko sousede s Prof. JUDr. Vladimírem Franzem [online]. Vrčeň

<sup>54</sup> Srov. Tamtéž



prezentoval na několika mezinárodních fórech organizovaných v minulých letech v různých zemích.<sup>55</sup>

Bohužel v praxi se stane, že člověk občas narazí na nejasnosti ve směru jak kabinet vlastně funguje, především když dochází k realizaci skutečných výsledků jeho činnosti. Spolupráce s režiséry a dramaturgy, či konzultační činnost je pouze jedním z těchto výstupů.<sup>56</sup>

Příkladem nesplněného očekávání byla práce na Sofoklově Oidipovi. Vladimír započal spolupráci s prvním ročníkem, pro který složil sbory. Ty byly komponovány polyfonicky se zdůrazněním rytmizace textu, ne jednoduchým způsobem. Pedagogickým záměrem mělo být celkové muzikálnosti posluchačů, zdokonalení jejich smyslu pro souhru, celkový i osobitý výraz, vztah k tempu a gradaci. I přes velkou náročnost látky studenti vše zvládli na výbornou, což dosvědčuje i ocenění v recitačních soutěžích. Na tak dobře položený základ mělo logicky navázat zasazení sborů do celku a poté i následná hudební stavba a temporytmizace textu Oidípa, připravovaného pro režijní zpracování. Konkrétním výstupem čtyřleté práce posluchačů se mělo stát absolventské představení, kde by studenti byli nositeli dramatu a tělem inscenace. Bohužel vše ve sféře průběhu plánování absolventských představení nakonec vyznělo do ztracena.<sup>57</sup>

S vědomím tohoto bezvýsledného snažení byl Vladimír nucen hledat náhradní řešení. Poději s lounským nezávislým sdružením Multiprostor realizoval hru Miroslava Bambuška Hérakles v přísné formě scénického oratoria a tím si vyzkoušel v praxi reálnost fungování tohoto způsobu hudebního uvažování.<sup>58</sup>

Ve spolupráci se Západočeským divadlem v Chebu vznikla adaptace Sartrových Trójanek, kde složitý part chóru realizoval s neočekávanými výsledky amatérský ženský sbor. Je však smutné, že je nutno hledat podobná "náhradní" řešení.<sup>59</sup>

---

<sup>55</sup> Srov. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Hudební dramaturgie.

<sup>56</sup> Srov. Tamtéž.

<sup>57</sup> Srov. Tamtéž.

<sup>58</sup> Srov. Tamtéž.

<sup>59</sup> Srov. Tamtéž.

Franz pevně věří, že činnost kabinetu scénické hudby bude v příštích letech v oblasti praktických výsledků ještě zřejmější než dnes.<sup>60</sup>

Vladimír Franz zhudebnil texty básníků jako je František Gellner, Vítězslav Nezval, Fráňa Šrámek či Pierr de Ronsard. Podle Nezvalových rytmických textů skládal písně, které byly otextovány někým jiným.<sup>61</sup>

Texty a náměty k hudbě získává Franz z lidových textů, které mají jakýsi rytmický spád, mimo to je tu řada náboženských motivů nejen dle křesťanské literatury, ty jsou pro Franze elementárními prvky.<sup>62</sup>

Na otázku čím v dnešní době může umělecká hudba oslovit mladé lidi? Franz odpovídá. *„Je to v komunikaci. Beethoven byl komunikátor. Šostakovič rovněž. Samozřejmě řešil i různé technické problémy, ale ta jeho hudba potřebuje komunikovat. Kdyby koneckonců napsal mluvené slovo, tak by ho zastřelili. Když se umělci naučí komunikovat, pak bude úplně jedno, jaké prostředky budou používat. Důležité je, co mi skladatel říká.“*<sup>63</sup>

*„Ono se - hlavně v souvislosti s uměním - říká, jak je důležité hledání. Hledání není vůbec důležité, to vyplyne ze souvislosti samo sebou.“*<sup>64</sup>

Před dvaceti lety byl Vladimír člověkem, který žil ve svém světě, mluvil v jinotajích a neuroticky si okusoval nehty, dnes je profesorem přednášejícím před studenty, ovládá skvěle komunikaci. Tuto dovednost ho naučilo DAMU, když člověk stojí před studenty, musí umět své myšlenky nějak zformulovat, aby byly pochopitelné. To se dá pak jistě použít i v běžném životě. *„Pro mě bylo nejtěžší zkoordinovat rychlost myšlení s rychlostí mluvení, v mozku mi to letí strašně rychle, ale pokud to nedokážu sdělit, tak je to často k ničemu.“*<sup>65</sup>

---

<sup>60</sup> Srov. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. Hudební dramaturgie

<sup>61</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 112.

<sup>62</sup> Srov. Tamtéž, s. 112.

<sup>63</sup> KŘIVÁNKOVÁ, D. *Fyzická katedrála. Reflex*.s.56-62.

<sup>64</sup> Tamtéž.s.56-62.

<sup>65</sup> Srov. Tamtéž. s. 56-62

Vzdělání je pro něho zcela zásadní věcí. Je nutné přijímat nové informace a začleňovat je do svého života. Proto, když zrovna nemaluje a neskládá, čte kunsthistorické texty. Odmítá popularizaci textů, tím totiž dochází k jejich zploštění a degeneraci. Cílem veškerého vzdělávání se je dosáhnout vyššího cíle, ke kterému se postupem času přibližujeme.<sup>66</sup>

V dnešní době bohužel již není možné dosáhnout komplexního vzdělání, tak jak tomu bylo například v době Leonarda da Vinciho. Nelze poznat do hloubky všechny obory. Proto je důležité vybrat jen ty, co jsou důležité pro daného člověka a na těch začít stavět.<sup>67</sup>

Dříve dávala gymnázia žákům celkové vzdělání, dnes tuto střední školu nahrazují až školy vysoké. „*Proto se nemůžeme divit, že z vysokých škol vycházejí lidé polovzdělaní.*“<sup>68</sup>

---

<sup>66</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 171.

<sup>67</sup> Srov. Tamtéž, s. 171.

<sup>68</sup> Tamtéž, s. 171.

## 5 Obrazy

*„K tvorbě přistupuji v posvátné hrůze. Když skončím, tak mám pocit, že už jsem skončil definitivně a že mě už v životě nikdy nic nenapadne. Takhle to mám od dvaceti let. Ale ono si to vždycky odpočine a může to běžet dál. Důležité je udělat první krok, skočit do té vody, cáknout na plátno barvu, první dva dny se s tím bezvýsledně mordovat... A ono to pak samo začne naskakovat, ten motor se nahodí a už běží...“<sup>69</sup>*

Maluje především ve svém ateliéru nedaleko Nepomuku, je to bývalá hospoda se šmolkově modrou fasádou, industriální prostor, který jeho majitel obklopil fantastickou květinovou zahradou.<sup>70</sup> Dále pak přímo v plenéru, ze kterého sála energie, která je pro jeho obrazy tak důležitá. Maluje hlavně abstraktní obrazy, přestože tvrdí, že pravá abstrakce je takřka nedosažitelná.

Tématicky se Vladimír zaměřuje spíše na krajinu než na osoby, zajímavá je její rázovitost a náhlá proměnlivost.<sup>71</sup>

Důležité je pro něj ztotožnění s krajinou proud energie, která se z ní valí

Ve strukturální malbě maloval bílou tabulovou barvu kterou střídavě zapaloval a hasil v této době začali do obrazu vstupovat další prvky, nástroje které jí takzvaně ubližují: pluhy, hrabačky a další.<sup>72</sup>

Cyklus studny pochází z takzvaného syntetického období (snaha o destabilizaci předmětů), jde o studny vyskytující se na šumavských stacích v oblasti bývalého vojenského pásma. Je zde viditelná snaha o zvnitřnění krajiny. Na konci tohoto cyklu se objeví sémantický znak v podobě plamínku nad každým kamenem. Tento znak přechází do cyklu Variace portrétu Antona Brucknera.<sup>73</sup>

Přechod z hustých barev na suché barevné pigmenty znázorňuje především cyklus „Třeboň, třeboň!“ ve kterém Vladimír zdůrazňuje lehkost a strach o něco,

---

<sup>69</sup> KŘIVÁNKOVÁ, D. Fyzická katedrála. *Reflex*.s.56-62.

<sup>70</sup> Srov. Tamtéž, s. 56-62.

<sup>71</sup> KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. s. 121.

<sup>72</sup> Srov. Tamtéž, s. 121.

<sup>73</sup> Srov. Tamtéž, s. 122-123.

co se postupem času ztrácí. Tato krajina je jeho oblíbenou a proto mu záleželo na celkové syntéze, chtěl zahrnout veškeré vzpomínky s prarodičemi, svítání a soumrak, bzučící komáry. Jsou to vzpomínky, kterých se člověk dotýká jen zlehka, aby nezmizely docela. Na Lipně se tedy celý natřel žlutým pigmentem a obtiskl se do tohoto díla.<sup>74</sup>

Paralelně s tímto cyklem vznikaly portréty světových hudebních skladatelů Béla Bartóga, Arnold Schönberg, Dmitrij Šostakovič, Igor Stravinskij, Arthur Honegger. Z tohoto díla vychází i jeho autoportréty.<sup>75</sup>

Portréty skladatelů byly malovány s individuálním přístupem například u Bartóga se propojuje rozum, cit a senzibilita. Tento skladatel se jevil jako křehký typ a jeho dominantou byly oči. Vznikly dvě verze portrétu z čehož v druhé zabírají oči dvě třetiny tváře. Celý portrét je situován do červeného odstínu.<sup>76</sup> V roce 2003 vzniká obraz monumentálních rozměrů (téměř šest metrů na výšku) s názvem Houby-Ježíš-Jahody tento obraz komplexně zachycuje Ježíšovo ukřižování a zmrtvýchvstání, oranžovo-červený prostor znázorňuje jahodovou sladkost a tomu všemu přihlíží houby. Vladimír vystihuje atmosféru zázraku jistou nadsázkou a prvkem ironie jemu vlastní. Svůj obraz označuje jako do jisté míry komiksový.

Komiksové nadpisy se objevují i v některých z posledních děl. Má tato snaha snad být vyjádřením větší komunikativnosti? Vladimír se snaží komunikovat permanentně a tak i komiks zapadá do jeho tvorby. Důležitá je hmatatelnost a určitost. Pojmenovat konkrétní věci konkrétními jmény. „*Abstraktní umění nejsou nějaké nekonkrétní fleky, ale převedení jevů tohoto světa do jiného vzorce.*“<sup>77</sup>

Komiks se stává univerzální myšlenkou dneška. Nejde o věcný obsah obrazu ba právě naopak, jde o to ztotožnit se s obsahem, prožívat ho a to jde lépe pochopit pomocí slov.

---

<sup>74</sup> Srov. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*..s. 125.

<sup>75</sup> Srov. Tamtéž, s. 126.

<sup>76</sup> Srov. Tamtéž, s. 132.

<sup>77</sup> KŘIVÁNKOVÁ, D. *Fyzická katedrála. Reflex*.s.56-62.

## 6 Přínos Vladimíra Franze

Hlavním přínosem je, že Vladimír vrací uším posluchačů klasickou hudbu, která je v dnešní době velmi opomíjena a mladí lidé ji naprosto nevnímají. Při setkání s hudbou Vladimíra Franze se zastaví ne jeden mladý člověk a ptá se, co že to je a kdo to složil. Navíc se tento umělec přibližuje mladým lidem svým vzhledem. Protože ať si říká kdo chce co chce, tohoto pána na ulici těžko přehlédnete.

Nejdůležitější je oslovit mladou generaci. Nabídnout nové zážitky a při tom se spolehnout na jejich spontánnost a chuť zabývat se něčím neotřelým.

Další z přínosů je jeho práce se studenty na DAMU, kde se věnuje rozborům vážné hudby, dramaturgii. A veškerou svou energii předává do svých děl, která pak se studenty usilovně zkouší. Kdo se s ním potkal osobně, může říct, že kromě tvrdého profesora je také vtipným a inteligentním člověkem.

Mým osobním přínosem bylo už to, vybrat si toto velmi zajímavé téma, které mě při čtení děl, prací a rozhovorů motivovalo k mému dalšímu sebevzdělávání. Když píšete o člověku který je tak inteligentní a má obrovský rozhled, že si každou chvíli musíte hledat informace o ne příliš známých malířích a hudebnících, které on s bravurním přehledem zná a mluví o nich, jako by se nimi znal osobně, začnou vás tito umělci zajímat a seznamujete se s novými věcmi, lidmi a prostě se učíte.

## Závěr

Kdo tedy vlastně je Vladimír Franz? Jeho tetování připomíná indiánské zdobení těla při bojových výpravách, je to tedy jen nějaký indián na válečné stezce? Možná tak trochu ano, na válečné stezce proti všem, kteří se snaží udělat z umění něco obyčejného, nudného a neosobitého, proti tomuto fenoménu dnešní doby Vladimír bojuje. Bojuje je možná moc silné slovo, spíše se brání svým osobitým způsobem. Tvoří sám kvalitní díla, která předkládá posluchačům či lidem v galeriích, kteří se přicházejí podívat na jeho barevné abstrakce. Ovšem vždy naprosto geniální se špetkou humoru.

Národní divadlo stále hraje Vladimírův balet Zlatovláska, kouzelnou inscenaci, jíž nadšeně tleskají tříleté děti i hudební fajnšmekři. V horizontu dvou let by měla stejná scéna uvést jeho operu Válka s mloky. Poprvé se také letos pustil do knižní ilustrace, namaloval čtyřicítku obrázků pro román Země strašidel svého dlouholetého spolupracovníka a libretisty Rostislava Křivánka, kniha vyšla v listopadu 2009.<sup>78</sup>

---

<sup>78</sup> Srov. KŘIVÁNKOVÁ, D. Fyzická katedrála. *Reflex*.s.56-62

## Seznam literatury:

1. KURKA, P. *Vladimír Franz: Rozhovory*. Praha : Orpheus, 2004. 235 s. ISBN 80-903310-3-3.
2. KŘIVÁNKOVÁ, D. Fyzická katedrála. *Reflex*. 3.12.2009, 49, s. 56-62.
3. Reflex interview III. *Reflex*. 2.5.2007, s. 39-45.
4. HÁJEK, M. Rozhovor s Vladimírem Franzem. *Cantus*. Duben 2007, 75, s. 13-16.
5. Kolektiv autorů a konzultantů. *Ilustrovaná encyklopedie*. 1. Praha : Encyklopedický dům, spol. s r.o., 1995. 298 s. ISBN 80-901647-3-0.
6. Na slovíčko, sousede s Prof. JUDr. Vladimírem Franzem. *Oficiální stránky obce Vrčeň* [online]. 8.září 2008, [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.vrcen.cz/novinky/475-na-slovicko-soused-e-s-prof-judr-vladimirem-franzem.html>>.
7. Solitér Vladimír Franz. *Klub přátel starého Smíchova* [online]. 12.02.2009, 1, [cit. 2010-03-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.praha-smichov.cz/view.php?cisloclanku=2009020007>>.
8. *Bohemia Cantat Liberec* [online]. 2008 [cit. 2010-03-30]. Bohemia Cantat. Dostupné z WWW: <<http://bohemiacantat.cz/index2.php>>.
9. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. 2003 [cit. 2010-03-30]. Ludus Danielis. Dostupné z WWW: <<http://franz.wz.cz/musiccz/daniel/index.html>>.



10. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. 2003 [cit. 2010-03-30]. Zlatovláska. Dostupné z WWW: <<http://franz.wz.cz/musiccz/zlatovlaska/index.html>>.

11. STROUHALOVÁ, Š. Pop můžu skládat, ale poslouchat ne. *Lidové noviny* [online]. 2.1.2010, [cit. 2010-03-30]. Dostupný z WWW: <[http://www.lidovky.cz/pop-muzu-skladat-ale-poslouchat-ne-d5h-/ln\\_noviny.asp?c=A100102\\_000074\\_ln\\_noviny\\_sko&klic=234846&mes=100102\\_0](http://www.lidovky.cz/pop-muzu-skladat-ale-poslouchat-ne-d5h-/ln_noviny.asp?c=A100102_000074_ln_noviny_sko&klic=234846&mes=100102_0)>.

12. FRANZ, V. *Vladimír Franz* [online]. 2003 [cit. 2010-03-30]. Hudební dramaturgie. Dostupné z WWW: <<http://franz.wz.cz/prostate/profesorcz/index.html> /[profesorcz/index.html](http://franz.wz.cz/profesorcz/index.html) >.

## Seznam příloh:

Příloha I. – Program akce Bohemia Cantat

Příloha II. – Kompletní přehled scénických hudeb V. Franze

Příloha III. – Obrazy

Příloha IV. – Portrét Vladimíra Franze

## Přílohy:

### I. Program akce Bohemia Cantat 2007

|               |   |
|---------------|---|
|               | Čtvrtek 23.8.2007   |
| 13:00 - 18:30 | Registrace účastníků v Domě kultury   |
| 14:00 - 20:00 | Ubytování - na internátě Zeyerova   |
| 14:00 - ?     | Ubytování - v tělocvičně ZŠ Barvířská ul.   |
| 18:30 - 19:30 | Zahájení festivalu a společné zpívání v Domě kultury  |
| 20:00 - 23:00 | 1. ateliérové zkoušky - dle rozpisu   |
|               | Pátek 24.8.2007   |
| 8:30 - 10:00  | Dodatečná registrace pro opozdilé účastníky v Domě kultury  |
| 9:00 - 10:00  | Rozezpívání a společné zpívání v Domě kultury   |
| 10:30 - 13:00 | 2. ateliérové zkoušky   |
| 14:30 - 17:30 | 3. ateliérové zkoušky   |
| 19:00 - 20:45 | 1. festivalový koncert - KSC Lidové sady<br>účinkují sbory Víceméně v tónině, Rasa (Lotyšsko)<br>Coral Stma. (Španělsko), Bohemiachor (ČR)  |
| 21:00 - 01:00 | Společenský večer pro účastníky v Domě kultury  |
|               | Sobota 25.8.2007  |
| 9:00 - 10:00  | Rozezpívání a společné zpívání v Domě kultury   |
| 10:30 - 13:00 | 4. ateliérové zkoušky   |
| 14:00 - 18:00 | 5. ateliérové zkoušky   |
| 19:30 - 21:00 | 2. festivalový koncert - Kostel sv. Kříže - Malé nám.<br>účinkují sbory Rasa (Lotyšsko), Coral Stma. (Španělsko), ateliéry 1, 2<br>tj. "Hudba barokních mistrů", "Staroslověnské a pravoslavné zpěvy" |
|               | Neděle 26.8.2007  |
| 8:00 - 10:00  | Rozezpívání a zvukové zkoušky v Domě kultury  |
| 10:30 - 13:00 | Závěrečný festivalový koncert v Domě kultury  |
|               | Účinkují všechny festivalové ateliéry   |
| 13:30         | Závěr festivalu - šťastnou cestu !  |

## II. Kompletní přehled scénických hudeb V. Franze:

1. Opera ještě nezemřela, r.Jan Kosek, divadlo Kytka, Praha, 1981
2. Jídelní lístek, r.Jan Kosek, divadlo Kytka, Praha, 1981
3. Tajemný listonoš, r.Jan Kosek, divadlo Kytka, Praha, 1981
4. Harudel, r.Jiří Srstka, divadlo Kytka, Praha, 1982
5. Jeníček a Mařenka, r.Jiří Srstka, divadlo Kytka, Praha, 1982
6. Jak je důležité míti Filipa, nerealizováno, Praha, 1982
7. Žába, r.Jiří Srstka, divadlo Kytka, Praha, 1982
8. Král jelenem, r.Zbyněk Srba, Disk, Praha, 1985
9. Zpívající Benátky, r.V.Novák, Městské divadlo Most, 1986
10. Filosofská historie, r.Zbyněk Srba, MD Most, 1986
11. Cirkus Humberto, r.Zbyněk Srba, MD Most, 1987
12. Nová komedie o Libuši, r.Josef Henke, MD Most, 1987
13. Lucerna, r.P.Pecháček, MD Most, 1987
14. Znamení člověka, r.I.Glanc, MD Most, 1987
15. Pyšná princezna, Teplice, 1987
16. Babička, r.P.Pecháček, MD Most, 1988
17. Hodina mezi psem a vlkem, r.Jakub Špalek, Divadlo v Řeznické (resp. Spolek Kašpar), Praha, 1989
18. Bedekr aneb Pozdvižení ve zdviži, r.Rostislav Křivánek, Praha, 1989 (zájezd)
19. Ptačí hlava a srdce, r.Josef Henke, Divadlo v Dlouhé, Praha, 1989
20. Lidé z maringotek, r.Zbyněk Srba, MD Most, 1990
21. Její pastorkyňa, r.Jiří Pokorný, Disk, Praha, 1991
22. Král jelenem, r.Zbyněk Srba, Divadlo ABC, Praha, 1992
23. Cyrano, r.Jakub Špalek, Spolek Kašpar, Praha, 1992
24. Lásky hry osudná, r.J.Pistorius, Disk, Praha, 1993
25. Jeptiška, Disk, Praha, 1993
26. Mamzelle Nitouche, r.J.Fréhár a M.Horanský, Disk, Praha, 1994 (úprava)
27. Idiot, r.O.Zajíc a L.Vymětal, Disk, Praha, 1994

28. Valašská čtverylka, r.Jiří Pokorný, Činoherní studio Ústí n/L, 1994
29. Na malém dvorci, r.Michal Lang, Činoherní studio Ústí n/L, 1994
30. Tři mušketyři, r.Michal Lang, Činoherní studio Ústí n/L, 1994
31. Procitnutí jara, r.Jiří Pokorný, Činoherní studio Ústí n/L, 1994
32. Nebezpečné vztahy, r.D.Dudík, MD Most, 1994
33. Matka, r.Jiří Pokorný, Činoherní studio Ústí n/L, 1995
34. Osm a půl (a půl), r.J.A.Pitínský, Městské divadlo Zlín, 1995
35. Dlouhá denní cesta do noci, r.K.Semerád, MD Zlín, 1995
36. Poslední šantán, r.Zbyněk Srba, MD Most, 1995
37. Krvavá svatba, r.Z.Novotný, Disk, Praha, 1995
38. Veselohry na mostě, r.J.Krobot, Národní divadlo Praha, 1995  
(neprovedeno)
39. Zajíc zajíc, r.Ivan Balad'a, MD Zlín, 1995
40. Její pastorkyňa, r.J.A.Pitínský, MD Zlín, 1996
41. Cymbelín, r.Ivan Balad'a, MD Zlín, 1996
42. Báj, r.L.Hlavica, Disk, Praha, 1996
43. Bláznivá z Chaillot, r.I.Balad'a, MD Zlín, 1996
44. Krvavá svatba, r.V.Herajtová, MD Zlín, 1996
45. Faust, r.Zbyněk Srba, Národní divadlo Brno, 1997 (vydáno na CD)
46. Hlasy ptáků, r.K.Semerád, Zlín, 1997
47. Romeo a Julie, r.Jakub Korčák, Jihočeské divadlo, České Budějovice,  
1997
48. Romeo a Julie, r.Karel Kříž, Labyrint, Praha, 1997
49. Baladyna, r.P.Pecháček, Brno, 1997
50. Kočičí hra, r.J.Deák, Ostrava, 1997
51. Zkrocení zlé ženy, r.Michal Lang, Činoherní klub Praha, 1997
52. Pohled z mostu, r.L.Vymětal, MD Mladá Boleslav, 1998
53. Scény z manželského života, r.Karel Kříž, Vinohradské divadlo, Praha,  
1998
54. Pitvora, r.Michal Lang, Divadlo pod Palmovkou, Praha, 1998
55. Bloudění, r.J.A.Pitínský, Národní divadlo Praha, 1998 (vydáno na CD)

56. Pašije, r.Zbyněk Srba, Národní divadlo Praha, 1998 (vydáno na CD)
57. Radúz a Mahulena, r.Michael Tarant, Městské divadlo Olomouc, 1998
58. Elektra, r.Jiří Pokorný, Činoherní studio Ústí n/L, 1998
59. Don Juan, r.Jakub Korčák, Městské divadlo, Mladá Boleslav, 1998
60. Král nekrál, r.Michal Lang, Činoherní klub, Praha, 1998
61. Mistr a Markétka, r.Sergej Fedotov, Klicperovo divadlo v Hradci Králové, 1998
62. Cirkus Humberto, r.Zbyněk Srba, ND Brno, 1998 (vydáno na CD)
63. Strakonický dudák, r.Miroslav Hruška, Disk, Praha, 1998
64. Evžen Oněgin, r.Jaromír Janeček, MD Šumperk, 1999
65. Marie Stuartovna, r.Kateřina Dušková, Disk, Praha, 1999
66. Spor aneb Dotyky a spojení, r.Karel Kříž, Komorní divadlo, Plzeň, 1999
67. Královský hon na slunce, r.Juraj Deák, Vinohradské divadlo, Praha, 1999
68. Lidumor, r.Dušan Pařízek, Vinohradské divadlo, Praha, 1999
69. Sousedé, r.Dušan Pařízek, Komorní divadlo, Praha, 1999
70. Oidipova cesta, r.Michael Tarant, Gong, Praha, 1999
71. Ten, který dostává políčky, r.Michael Tarant, Městské divadlo Olomouc, 1999
72. Jak se vám líbí, r.Michal Lang, Letní Shakespearovské slavnosti, Pražský hrad, 1999
73. Maryša, r.J.A.Pitínský, Národní divadlo Praha, 1999 (vydáno na CD)
74. Valdštejnova smrt, r.Petr Kracík, Vinohradské divadlo Praha, 1999
75. Hráči, r.Sergej Fedotov, Divadlo bez zábradlí, Praha, 1999
76. Neuvěřitelný a tklivý příběh o spanilé Erendíře a její ukrutné babičce, r.Krobot, Dejvické divadlo, Praha, 1999
77. Otčina, r. D.D.Pařízek, Praha, 1999
78. Balada pro banditu, r.Karel Brožek, Klicperovo divadlo v Hradci Králové, 1999 (spolupráce s Radkem Němejcem), nerealizováno
79. Gazdina roba, r.J.A.Pitínský, Slovácké divadlo, Uherské Hradiště, 2000 (vydáno na CD)

80. Byla to děvka, r. Michal Lang, Městské divadlo v Legnici, Polská republika, 2000
81. Hamlet, r. Vladimír Morávek, Klicperovo divadlo v Hradci Králové, 2000  
(vydáno na CD)
82. Othello, r. Ivan Balad'a, Městské divadlo Zlín, 2000
83. Červený a černý, r. Milan Schejbal, Divadlo ABC, Praha, 2000
84. Bouře, r. Michal Lang, Divadlo v Celetné, Praha, 2000, nerealizováno
85. Lucerna, r. Pavel Pecháček, Divadlo F.X. Šaldy, Liberec, 2000
86. Nápadníci trůnu, r. Michael Tarant, Východočeské divadlo, Pardubice, 2000
87. Úklady a láska, r. J.A. Pitínský, Divadlo Na zábradlí, Praha, 2000
88. Ondina, r. Petr Svojtka, Divadlo F.X. Šaldy, Liberec, 2000
89. Tramvaj do stanice Touha, r. Věra Herajtová, Národní divadlo moravsko-slezské, Ostrava, 2001
90. Portugálie, r. Ivo Krobot, Činoherní klub, Praha, 2001
91. Návštěva staré dámy, r. Karel Kříž, Horácké divadlo, Jihlava, 2001
92. Kráska a zvíře, r. Zbyněk Srba, Národní divadlo Brno, 2002
93. Markéta Lazarová, r. J.A. Pitínský, Národní divadlo Praha, 2002 (vydáno na CD)
94. Běsi, r. Hana Burešová, Divadlo v Dlouhé, Praha, 2002
95. Vichřice, r. Věra Herajtová, Zapadočeské divadlo, Cheb, 2002
96. Strýček Solený, r. Vladimír Morávek, Klicperovo divadlo, Hradec Králové, 2002
97. Hrobka s vyhlídkou, r. Robert Bellan, Divadlo Rokoko, Praha, 2002
98. Jak se vám líbí, r. Karel Kříž, Středočeské divadlo, Kladno, 2002
99. Trojanky, r. Věra Herajtová, Západočeské divadlo, Cheb, 2003
100. Don Carlos, infant španělský, r. Zbyněk Srba, Národní divadlo Brno, 2003
101. Don Juan a Faust, r. Věra Herajtová, Národní divadlo moravskoslezské, Ostrava, 2003  
*Dias de las Noches, Teatr Novogo Fronta, premiéra 27.11. 2003 v*

- Národním divadle Minsk, Bělorusko, česká premiéra 4. a 5.12. 2003 v Divadle Komédie, Praha; spoluautory hudby byli Roman Dubinnikov, Viktor Amalev a W. A. Mozart; tato inscenace není zahrnuta do seznamu scénických skladeb.*
102. Blasted, r. Myra Bambušek, Multiprostor, Louny, 2004
103. Povídky z vídeňského lesa, r. Arnošt Goldflam, Klicperovo divadlo, Hradec Králové, 2004
104. Equus, r. Karel Kříž, Horácké divadlo, Jihlava, 2004
105. Kráska a zvíře, r. Michael Junášek, Horácké divadlo, Jihlava, 2004  
*Pronásledování a umučení dr. Šaldy, r. Michal Dočekal, Národní divadlo, Praha, 2004; VF se na představení podílel coby hudební dramaturg - v orig. "zvuková instalace" - proto není tato inscenace zahrnuta do seznamu scénických skladeb.*
106. Macbeth, r. Hana Burešová, Vinohradské divadlo, Praha, 2004
107. Bouře, r. Peter Gábor, Západočeské divadlo, Cheb, 2005
108. Veselé paničky windsorské, r. Karel Kříž, Divadlo ABC, Praha, 2005
109. Věc Makropulos, r. Věra Herajtová, Západočeské divadlo, Cheb, 2005
110. Znamení kříže, r. Hana Burešová, Městské divadlo, Brno, 2005  
(vydáno na CD)
111. Porta Apostolorum, r. Miroslav Bambušek, La Fabrica, Praha, 2005
112. Terorismus, r. Peter Chmela, Disk, Praha, 2005
113. Zločin a trest, r. Věra Herajtová, Národní divadlo moravskoslezské (Divadlo Antonína Dvořáka), 2006
114. Muž, který se směje, r. Milan Schejbal, Horácké divadlo, Jihlava, 2006
115. Norway.today, r. Jakub Zindulka, Spodina - Spolek divadelních nadšenců, Divadlo Dialog, Plzeň, 2006
116. Uražení a ponížení, r. Filip Nuckolls, Činoherní studio, Ústí nad Labem, 2006



117. Případ zborcené páteře, r. Peter Chmela & Pavel Khek, Disk, Praha, 2006
118. Kráska a zvíře, r. Jiří Šesták, Jihočeské divadlo, České Budějovice (otáčivé hlediště v Českém Krumlově), 2006
119. Manon Lescaut, r. Zbyněk Srba, Národní divadlo, Brno, 2006
120. Madame! Messieurs! Deburay, r. Tereza Dobiášová & Pavel Khek, v rámci festivalu Mimraj 2006, Hospodářský Dvůr Klementina, Praha, 2006
121. Moliere, r. Sergej Fedotov, Divadlo v Dlouhé, Praha, 2006
122. Amfitryon, r. Hana Burešová, Městské divadlo, Brno, 2006  
(vydáno na CD)
123. Marie Stuartovna, r. Jaromír Janeček, Divadlo Šumperk, 2006
124. Médeia, r. Věra Herajtová, Divadlo F.X.Šaldy, Liberec, 2006
125. Švanda Dudák, r. Zbyněk Srba, Mahenovo divadlo, Brno, 2006
126. Kouzelný les, r. Luděk Jířík, Divadlo Minaret, Praha, 2007
127. Bláznivá z Chaillot, r. Karel Kříž, Vinohradské divadlo, Praha, 2007
128. Manon Lescaut, r. Michael Tarant, Divadlo F.X.Šaldy, Liberec, 2007
129. Smrt Pavla I., r. Hana Burešová, Městské divadlo, Brno, 2007  
(vydáno na CD)
130. Babička, r. J.A.Pitínský, Národní divadlo, Praha, 2007
131. Marketa Lazarova, r. Věra Herajtová, Horácké divadlo, Jihlava, 2008  
*Šlitr s námi a zlý pryč, Divadlo Semafor, premiéra 17.9.2008 tamtéž; vzpomínkový kabaret s písničkami na texty Jiřího Šlitra a s hudbou Jiřího Šlitra, Ferdinanda Havlíka, Jiřího Suchého, Vladimíra Franze a Jiřího Štědroně. Tato inscenace není zahrnuta do seznamu scénických skladeb.*
132. Paní Urbanová, r. Martin Františák, Klicperovo divadlo, Hradec Králové, 2008

133. Radúz a Mahulena, r. Michael Tarant, Východočeské divadlo  
Pardubice, 2008
134. Věc Makropulos, r. Věra Herajtová, Klicperovo divadlo, Hradec  
Králové, 2009

### III. Obrazy:



V nový život, 2006, 200 x 300 cm, kombinovaná technika



Záhon - mečíky, 2008, 200 x 290 cm, kombinovaná technika



**Béla Bartók**

*rozměry/dimensions:* 100x70 cm

*rok/year:* 1986

*technika/technique:* kombinovaná technika/acryl



**Třeboň - třeboň!**

*rozměry/dimensions:* 280x980 cm

*rok/year:* 2000

*technika/technique:* kombinovaná technika/acryl





**Pluh II/Plough II**

*rozměry/dimensions:* 125x285 cm

*rok/year:* 1993

*technika/technique:* kombinovaná technika/acryl



**Pluh IV/Plough IV**

*rozměry/dimensions:* 125x285 cm

*rok/year:* 1994

*technika/technique:* kombinovaná technika/acryl

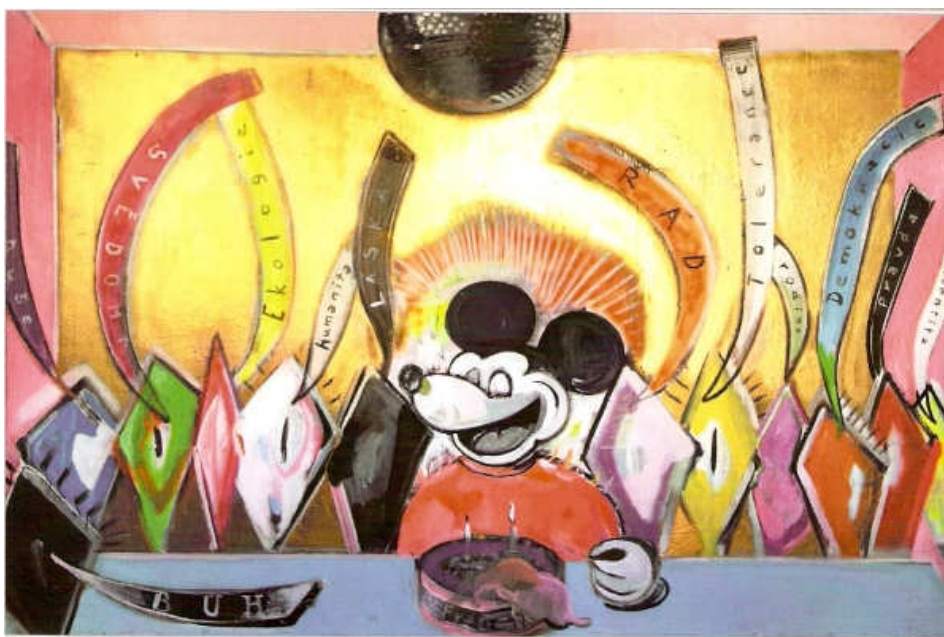


**Autoportrét/Self-portrait**

*rozměry/dimensions:* 210x200 cm

*rok/year:* 1999

*technika/technique:* kombinovaná technika/acryl



**Jasná zpráva - Hodnoty/Clear message - Values**

*rozměry/dimensions:* 200x300 cm

*rok/year:* 2004

*technika/technique:* kombinovaná technika/acryl

#### IV. Portrét Vladimíra France



*Vladimír Franz v roce 1987*



*... a nyní*

## **ABSTRAKT**

NOVÁKOVÁ, M. *Po stopách umění s Vladimírem Franzem*. České Budějovice 2010. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce K. Ochozka

**Klíčová slova:** Vladimír Franz, hudební skladatel, pedagog, malíř, tetování

Vladimír Franz je fascinující osobností české kulturní scény. Je známý převážně pro svou vizáž, tetování po celém těle i obličeji. Bohužel už málokdo zná blíže jeho názory, intelekt a výbornou hudbu.

Práce se zabývá životem a dílem Vladimíra France. Rozborem díla i osobnosti tohoto hudebního skladatele, pedagoga a v neposledním skvělého malíře.



## **ABSTRACT**

NOVÁKOVÁ, M. České Budějovice 2010. Bachelor thesis. University of South Bohemia in České Budějovice. Faculty of Theology. Department of Pedagogic. Advisor K. Ochozka

**Key words:** Vladimír Franz, composer, teacher, painter, tattoo

Vladimír Franz is a fascinating individuality of the Czech culture scene. He is famous mainly for his visage, tattoos all over his body and face. Unfortunately nearly nobody knows his opinions, mind and amazing music.

My essay is about the life and work of Vladimír Franz. It is an analysis of work and personality of this composer, teacher and last but not least painter.